

Horisontti Eurooppa 2028-34 u73/2025 vp

Talousvaliokunta 20.2.2026

Riikka Astala, TEM



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Horisontti Eurooppa 2028-2034 suhteessa nykyiseen



- Komissio ehdottaa ohjelman kokonaismääräksi 154,9 mrd. euroa, joka lähes kaksinkertaistaisi rahoitustason suhteessa aiempaan.
- Itsenäinen puiteohjelma ja oma asetus, mutta tiivis kytkös kilpailukykyrahastoon erityisesti II-pilarissa; toteutus on neuvottelujen kuumin kysymys.
- Puiteohjelma muistuttaa rakenteellisesti, instrumenteiltaan ja osallistumissäännöiltään hyvin pitkälti nykyistä.
- Avoin kilpailu ja korkea laatu keskeiset kriteerit.
- Pyrkimys yksinkertaistamiseen ja ketteryuteen, mikä näkyy mm. asetuksen lyhydessä, ehdotetuissa rahoitusmalleissa (lähtökohtana kertakorvausmalli), enemmän avoimia hakuja, rahoituksen myöntöaikojen lyhentäminen 8 kk -> 7 kk.
- Kaksikäyttötutkimuksen rahoitus mahdollistuu läpi puiteohjelman, puolustustutkimus rahoitetaan kilpailukykyrahastosta.

Pilari I

HUIPPUTASON TIEDE

39,0 mrd. € (nyk. 22,2 mrd.)

EUROOPAN TUTKIMUSNEUVOSTO

MARIE SKŁODOWSKA- CURIE -TOIMET

TIEDEPERUSTAINEN EU:N POLITIikka

Pilari II

KILPAILUKYKY JA YHTEISKUNTA

67,2 mrd. euroa
(nykykausi: 47,6 mrd.)

KILPAILUKYKY¹:

1. Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen
2. Terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous
3. Digitaalinen johtajuus
4. Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruustoiminta

YHTEISKUNTA:

1. Maailmanlaajuiset yhteiskunnalliset haasteet
2. EU:n missiot
3. Uusi eurooppalainen Bauhaus -väline

Pilari III

INNOVOINTI

34,3 mrd. euroa
(nykykausi: 12,1 mrd.)

EUROOPAN INNOVAATIONEUVOSTO

INNOVAATIO- EKOSYSTEEMIT JA OSAAMISKOLMIO

Pilari IV

EUROOPPALAINEN TUTKIMUSALUE (ERA)

14,4 mrd. euroa
(nykykausi: 3 mrd.)

ERA:N POLITIIKKA

TUTKIMUS- JA TEKNOLOGIA- INFRASTRUKTUURIT

OSALLISTUMISPOHJAN LAAJENTAMINEN JA HUIPPUOSAAMISEN LEVITTÄMINEN

¹Sovitettu yhteen Euroopan kilpailukykyrahaston toimien kanssa

Horisontti Euroopan hyödyntäminen Suomessa

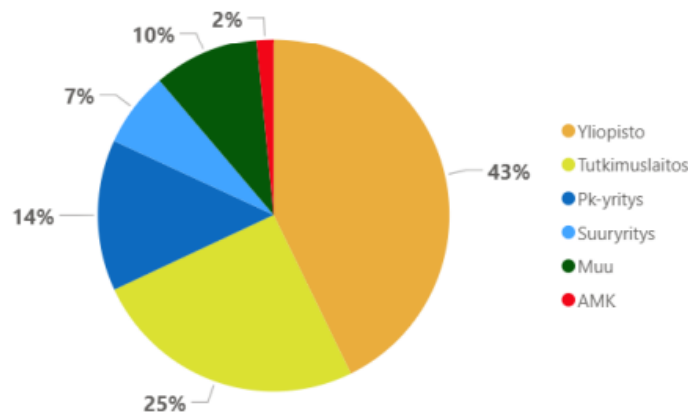


Suomi nettosaaja

- Suomalaiset osallistujat varmistaneet nykyisen ohjelman rahoituksesta 2,8 %, onnistumisprosentit keskimääräistä korkeampia.
- Rahoitusta saaneiden suomalaisten organisaatioiden määrä on jo lähes 700 kappaletta.
- Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset kotiuttavat noin 70 prosenttia rahoituksesta.
- Suomalaiset pk-yritykset ovat kotiuttaneet Horisontti-rahaa hyvin, suuryrityksillä olisi EU-keskiarvojen valossa hyvä mahdollisuus kasvattaa EU-rahoituksen osuutta merkittävästi.

Suomeen tullut rahoitus organisaatiotyyppittäin

Luokittelu noudattaa Suomessa käytössä olevaa organisaatioluokittelua.



Lähde: Horisontti Euroopan kansallinen yhteystoimisto
EUTIn tilastokatsaus, syyskuu 2025

Missä mennään neuvotteluissa?



- Ehdotukset julkaistiin heinäkuussa 2025. Neuvoston tutkimustyöryhmä käsitteli niitä yli 20 kokouksessa syyskaudella, ministeritasolla aiheena yhdessä epävirallisessa ja kahdessa virallisessa neuvostossa. Kilpailukykyneuvostossa 9.12. puheenjohtaja esitteli edistymisraportin.
- Kevätkaudelle vastaava käsittelysuunnitelma. Kypros tavoittelee jälkimmäisestä 29.5. neuvostosta osittaista yleisnäkemyistä. Euroopan parlamentissa käsittely on alkanut.
- Monivuotisen rahoituskehyksen (MFF) kokonaisbudjetti ja osallistumispohjan laajentamisen toimet (nk. widening-toimet) neuvotellaan tilapäisessä MFF-työryhmässä. Euroopan kilpailukykyrahasto ECF:n alaryhmä puolestaan neuvottelee Horisontti Eurooppaakin koskevista yhteisestä sääntökirjasta sekä politiikkaikkunoiden hallinnosta ja sisällöstä.

Neuvottelutilannetta pilareittain



- **Huippututkimus:** Pilarin tekstiä pidetään hyvin kypsänä. Olennaisena muutoksena Euroopan tutkimusneuvosto ERC:n roolia on vahvistettu.
- **Kilpailukyky ja yhteiskunta:** Kilpailukykyrahaston ikkunoiden tutkimus- ja innovaatiotoimet sekä erillinen yhteiskuntaosio sisältäen EU:n missiot ja NEB-välineen t&i-toimet. Pilarin yhteiskuntaosion tarkoitusta, alaa ja suhdetta kilpailukykyosioon on täsmennetty. Kumppanuuksia koskeviin artikloihin on tehty lisäyksiä. Nämä edelleen neuvoteltavia kohtia.
- **Innovaatio:** Euroopan innovaationeuvoston (EIC) sekä innovaatioekosysteemien edistämiseen tähtäävät toimet. Pilari pääosin hyvässä neuvotteluvaiheessa. Näkemykset eroavat eniten puolustusstartupien rahoituksessa (nk. DARPA-lähestymistapa).
- **Eurooppalainen tutkimusalue ERA:** Osallistumisen laajentamista koskevat artikkelit eivät ole olleet työryhmän käsittelyssä. Tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien uudet tukimahdollisuudet vielä neuvottelussa.
- **Yleiset säännökset:** Kertakorvaus- ja henkilöstöyksikkökustannusmallien oletusarvoisesta käytöstä luovuttu.

Suomen kantoja Horisonttiin 1/3



- **Ensikannat** syyskuussa koko rahoituskehystä koskeneessa E-kirjeessä E73/2025vp
 - Kokonaistaso liian korkea, rahoituksen painopisteitä priorisoitava (puolustus, kilpailukyky), vältettävä nettomaksuosuuden kasvua
 - Suomi kuitenkin suhtautuu myönteisesti komission esitykseen kasvattaa EU:n tki-rahoituksen määrää.
 - Neuvotteluissa pyritään varmistamaan huippututkimuksen ja innovaatioiden rahoituksen jaon perustuminen jatkossakin avoimeen kilpailuun ja laatuun.
 - Kaksikäyttöön myönteinen kanta, murrosteknologiat, kierto- ja biotalous, ilmasto- ja ympäristötavoitteet, luonnonvarat, ruoka ja maatalous

Suomen kantoja Horisonttiin 2/3



U-kirjelmä [u73/2025 vp](#): yleiset kannat

- Ehdotukset nähdään yleisesti positiivisina. Laatu ja avoin kilpailu keskeiset periaatteet, tuemme myös komission ehdottamaa pilarirakennetta.
- Myönteisyys kaksikäytölle
- Rahoitusinstrumenteista rakennettava toimiva kokonaisuus, erityisesti rahoitusjatkumo kilpailukykyrahaston kanssa
- Jäsenvaltioiden vaikutusmahdollisuudet; tasapaino rahoituksen joustavuuden ja ennakoitavuuden välillä
- Yksinkertaistaminen osallistujien näkökulmasta
- Kv. yhteistyö ja assosiaatiosopimukset tärkeitä, turvallisuus huomioiden

Suomen kantoja Horisonttiin 3/3



U-kirjelmä: pilarikohtaisia kantoja

- ERC:n rooli tärkeä, säilytettävä sen itsenäisyys ja riippumattomuus
- Tutkijanurien houkuttelevuus Euroopassa
- Pilari II painottaminen neuvotteluissa, sen kilpailukykyosion vastaavuus kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoihin tarkoituksenmukaista
- Myönteinen kanta tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien rakennuskustannusten tukeen; avoimet ja selkeät menettelyt
- Osallistumisen laajentamisen eli nk. widening-toimien rajallisuus, komission uudistus kannatettava
- Yhteys koulutukseen & Erasmus+

Euratom-, ITER- ja Ignalina -ehdotukset



- Euratom: Euroopan atomienergiayhteisön tutkimus- ja koulutusohjelma vuosiksi 2028–2032. Ohjelmakauden ehdotettu budjetti on 6,072 mrd. euroa, josta suurin osa ITER-projektin rakentamiseen ja käyttöön, lisäksi rahoitetaan fuusio- ja fissiotutkimusta. Käsittely vasta käynnistynyt neuvoston tutkimustyöryhmässä.
- Ignalina-ehdotuksella perustettaisiin kaudelle 2028–2034 avustusohjelma, jonka tavoitteena on tukea Liettuaa Ignalinan ydinvoimalaitoksen turvallisessa ja tehokkaassa käytöstäpoistossa. Avustusohjelman ehdotettu kokonaisbudjetti 603 milj. euroa.
- Asetus ydinturvallisuusyhteistyön ja käytöstäpoiston välineestä vuosille 2028–2034 yhdistää kaksi nykyistä rahoitusvälinettä, ehdotettu budjetti 854 milj. euroa.
- Ehdotuksiin yleisen myönteiset kannat, painotetaan kuitenkin resurssien tehokasta käyttöä ja hallinnollisen taakan vähentämistä.